

ingediend op **23** (2021-2022) – Nr. 2-H
12 oktober 2022 (2022-2023)

Verslag

namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken
uitgebracht door Rita Moors en Carmen Ryheul
aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie

over het ontwerp van decreet

van de algemene rekening
van de Vlaamse Gemeenschap
en van de rekeningen van de rechtspersonen
onder het gezag van de Vlaamse Regering
voor het begrotingsjaar 2021

Documenten in het dossier:

- 23** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2-A t.e.m. G: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
- 23-W** (2021-2022) – Nr. 1: Beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsuitvoering 2021
- 36** (2021-2022) – Nr. 1: Rekeningenrapport van het Rekenhof over 2021

Vlaams
Parlement

Samenstelling van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken:

Voorzitter: Bart Claes.

Vaste leden:

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors;

Bart Claes, Carmen Ryheul, Wim Verheyden;

Martine Fournier, Sofie Mertens;

Marino Keulen, Mercedes Van Volcem;

Imade Annouri, Stijn Bex;

Els Robeyns.

Plaatsvervangers:

Arnout Coel, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Axel Ronse, Paul Van Miert;

Roosmarijn Beckers, Johan Deckmyn, Leo Pieters;

Karin Brouwers, Joke Schauvliege;

Els Ampe, Stephanie D'Hose;

Björn Rzoska, Jeremie Vaneeckhout;

Annick Lambrecht.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Toelichting door minister Lydia Peeters	4
1.1. Inleiding	4
1.2. Comfortabele en veilige fietsinfrastructuur	4
1.3. Verkeersveiligheid	5
1.4. Duurzaamheid	5
2. Bespreking	6
3. Indicatieve stemming	7
Gebruikte afkortingen	8
Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken besprak op 6 oktober 2022 het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de rekeningen van de rechtspersonen onder het gezag van de Vlaamse Regering voor het begrotingsjaar 2021 (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 23/1). De rekening 2021 Mobiliteit en Openbare Werken werd besproken samen met de beleids- en begrotingstoelichting Mobiliteit en Openbare Werken. Begrotingsuitvoering 2021 (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 23-W/1).

De presentatie van minister Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting door minister Lydia Peeters

1.1. Inleiding

Minister *Lydia Peeters* zegt dat het de tweede keer is dat er een toelichting wordt gegeven bij de rekening in het huidige format van de BBT. Een aantal investeringen werden in 2021 verhoogd als gevolg van het relanceplan Vlaamse Veerkracht. Het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken kreeg in totaal 885 miljoen euro extra middelen. Dat bedrag moet vastgelegd worden in 2021 en in 2022. Het overgrote deel, 527,7 miljoen euro, werd vastgelegd in 2021. Dat komt tot uiting in het GIP 2021 waarin de extra middelen zijn opgenomen. Samen met de middelen voor de opstart van de Oosterweelwerken in 2021 geeft dit een enorm bedrag aan investeringen, wat een vertekend beeld geeft. De drie essentiële pijlers voor het beleidsdomein MOW van het relanceplan Vlaamse Veerkracht zijn: comfortabele en veilige fietsinfrastructuur, verkeersveiligheid en duurzaamheid.

De minister toont een tabel (zie slide 3 van de presentatie) voor het GIP 2021. In het verleden was er een investeringsbedrag van ongeveer 2 miljard euro. Voor 2021 steeg dit naar 4,5 miljard euro door het relanceplan en de Oosterweelwerken. In 2021 werd in totaal bijna 6 miljard euro vastgelegd. 3,7 miljard euro daarvan is voor de vastlegging van de hoofdwerken van Lantis. De tabel geeft verder weer welke bedragen per entiteit werden vastgelegd en de effectieve realisatiegraad. Voor elke entiteit werd bijna 90% effectief vastgelegd. Er wordt continu over gewaakt dat de middelen die opgenomen worden in het investeringsplan ook effectief leiden tot uitvoering van de werken. Voor de Oosterweelwerken is een deel opgenomen in het GIP 2021; een deel is buiten de begroting gehouden. De vereffening volgt in de komende jaren naargelang dat de projecten verder worden uitgevoerd.

1.2. Comfortabele en veilige fietsinfrastructuur

Een van de pijlers van het beleid is comfortabele en veilige fietsinfrastructuur. De focus ligt daarbij op meer fietsveiligheid. Mensen zullen maar meer verplaatsingen doen met de fiets wanneer dat kan in veilige en comfortabele omstandigheden. Bij aanvang van deze zittingsperiode werd beslist om richting 2024 naar een steil groeipad te gaan van 300 miljoen euro. Ondertussen werd de vlucht vooruit genomen en werd in 2021 al meer dan 300 miljoen euro uitgetrokken voor veilige en comfortabele fietsinfrastructuur. Dat was voor een groot stuk mogelijk dankzij de extra relancemiddelen. Finaal werd 329,2 miljoen euro vastgelegd voor fietsinfrastructuur. Dat is veel meer dan in het verleden. In 2015 schommelde het bedrag voor fietsinfrastructuur rond 90 miljoen euro, in 2019 was dit 166 miljoen euro.

Verder wordt werk gemaakt van een betere rapportering over de fietsinvesteringen. Data zijn hierbij heel belangrijk. De administratie geeft zelf aan dat ze hier nog meer werk van moet maken. Op die manier kan er snel worden ingegrepen en bekeken worden waar de noden het hoogst zijn.

Vervolgens toont de minister een tabel met de fietsinvesteringen in 2021 per entiteit (zie slide 5). In het investeringsplan werd een bedrag van 354 miljoen euro opgenomen, waarvan het belangrijkste aandeel voor AWV. Langsheen de 6500 kilometer gewestwegen zijn immers heel wat fietspaden gelegen, die vaak in minder goede toestand verkeren. De minister verwijst naar het AWV-rapport over de staat en inrichting van de fietspaden langs gewestwegen in Vlaanderen. Daarom werden hiervoor extra middelen uitgetrokken. Het gaat wel niet alleen over middelen voor fietspaden zelf, maar ook voor bijvoorbeeld het beveiligen van kruispunten.

Voor De Vlaamse Waterweg nv werd voor onder meer de jaagpaden 24 miljoen euro vastgelegd van de 34 miljoen euro. De Werkvennootschap en Lantis zijn goed voor respectievelijk 46 en 70 miljoen euro effectieve vastleggingen aan fietsinfrastructuurprojecten. In de regio rond Brussel en Antwerpen zijn er al heel wat extra fietsverbindingen en -snelwegen zichtbaar. Zij focussen op missing links, fietsbruggen en -tunnels, maar ook op de fietssnelwegen. Voor het Fietsfonds werd in 2021 15 miljoen euro voorzien. Van de projecten die werden ingediend door de lokale en provinciale besturen kon 14,5 miljoen euro vastgelegd worden. De resterende 500.000 euro werden overgeheveld naar 2022.

1.3. Verkeersveiligheid

De tweede belangrijke pijler van het mobiliteitsbeleid is verkeersveiligheid. De verkeersveiligheidsstatistieken zijn niet goed. In juli 2021 werd een verkeersveiligheidsplan goedgekeurd met een visie en met tal van actiemaatregelen tot 2025. Belangrijk is dat men blijft monitoren en bijsturen. Het investeringsbudget voor verkeersveiligheid is drastisch toegenomen. Er werd meer dan 71 miljoen euro geïnvesteerd in het verkeersveiliger maken van tal van gevaarlijke punten. De minister herinnert eraan dat bij de aanvang van deze legislatuur van de historische lijst van achthonderd gevaarlijke punten nog een heel aantal punten niet weggewerkt waren. De nodige inspanningen worden geleverd om ze deze legislatuur weg te werken. Tegelijkertijd is er aandacht voor de dynamische lijsten die jaar na jaar worden opgesteld. Daarvoor wordt dus extra in 71 miljoen euro voorzien. Daarnaast wordt in 15,7 miljoen euro voorzien voor de meest gebruikte schoolroutes die de minister veiliger wil maken.

Ook de kunstwerken, bruggen en tunnels worden versneld aangepakt. Meer specifiek gaat het om de kunstwerken die in slechte tot zeer slechte staat zijn (type 4 en 5). Daarvoor werd 309 miljoen euro vastgelegd. 35 miljoen is voorzien voor de lijst van de prioritaire kunstwerken.

De minister wil ook zorgen voor meer verkeersveiligheid via MIA, een nieuwe bestuurlijke aanpak. Daarbij schakelt men een versnelling hoger, zowel proactief als reactief. Proactief zal dit gebeuren door het capteren van veel meer data met vernieuwende technologische initiatieven zoals camera's en drones, maar ook door een breed burgerplatform.

Verder wil de minister door een regelluw kader dat Vlaanderenbreed werd uitgerold versneld werk maken van een aantal kleinschalige infrastructuurwerken en onteigeningsprojecten die daarmee gepaard gaan. Dat gebeurt Vlaanderenbreed omdat de doorlooptijden van heel veel verkeersveiligheidsinvesteringsprojecten vaak lang zijn. Er lopen twee proeftuinen in West-Vlaanderen en Limburg, waar de minste onderhoudsmiddelen voor infrastructuurwerken naartoe gingen. Hiervoor werd 6 miljoen euro uitgetrokken.

1.4. Duurzaamheid

De derde belangrijke pijler is duurzaamheid. Het gaat om een model en 'mental shift' die de Vlaamse Regering wil realiseren, zowel voor goederentransport als

voor personenvervoer. Vandaar dat er wordt geïnvesteerd in vervoer over het water. Er is de verhoging van alle 62 bruggen over het Albertkanaal. In 2023 zal de laatste brug op een hoogte van 9,10 meter gebracht zijn. Daardoor kunnen schepen met vier lagen containers tussen de Antwerpse haven en het Ruhrgebied varen en kan 30% meer tonnage worden vervoerd. Het gaat om een verhoging van een omzet van ruim 40 miljoen ton goederen naar ruim 55 miljoen ton. 87,6 miljoen euro is hiervoor voorzien. Verder zijn er het Seine-Scheldeproject (70,7 miljoen euro) en het Sigmoplan (63 miljoen euro) dat ook belangrijk is voor de waterveiligheid. Bijkomend is er nog in 3 miljoen euro extra voorzien voor kaaimuren.

Als gevolg van de waterbom in de Vesdervallei staat waterbeheersing hoog op de agenda. Voor waterveiligheid is er een historische achterstand. De Vlaamse overheid wil mensen kunnen beschermen tegen dergelijke rampen. Door de klimaatverandering zullen die alleen maar toenemen. De focus lag in 2021 op extra investeringsmiddelen en de uitvoering van het masterplan Kustveiligheid en het project Kustvisie. Tot slot wordt in samenwerking met minister Zuhair Demir de Blue Deal uitgerold waarmee de strijd tegen waterschaarste en droogte wordt aangegaan. De extra mobiele pompen bleken de voorbije zomer zeer nuttig bij de extreme droogteperiode. Zo werden diepgangbeperkingen voor de scheepvaart voorkomen.

Een laatste element inzake duurzaamheid gaat over het vervangen van de verlichting op de gewest- en autosnelwegen door ledverlichting (84,5 miljoen euro). Wanneer het project tegen 2024 volledig is uitgerold zal die zorgen voor enorme energie-efficiëntiewinsten, mede doordat men de verlichting zal kunnen dimmen.

2. Bespreking

Bert Maertens vraagt of in de tabel over fietsinvesteringen de middelen van het Kopenhagenplan en voor de subsidiëring van de lokale besturen voor het verkeersveilig maken van de schoolroutes vervat zitten.

Minister *Lydia Peeters* antwoordt dat het Kopenhagenplan samen met minister Bart Somers wordt uitgerold. Initieel was de 150 miljoen euro integraal verankerd bij het Agentschap Binnenlands Bestuur omdat het gaat om specifieke trekkingsrechten voor de lokale besturen. In 2022 werd 45 miljoen euro van die 150 miljoen euro overgeheveld richting MOW die ingezet kunnen worden ten bate van de provinciebesturen binnen het Fietsfonds. Dat zit niet vervat in het GIP 2021 maar in de rekeningtabel van Binnenlands Bestuur. Voor de schoolroutes zijn er twee componenten: ten eerste de subsidies aan de lokale besturen die bij het Departement MOW zitten en ten tweede zijn er een aantal kleinschalige infrastructuurprojecten die worden uitgerold door AWW zelf op basis van de knelpunten die de lokale besturen aangegeven hebben.

Mercedes Van Volcem merkt op dat er mensen zijn die altijd beweren dat de minister traag zou vooruitgaan met fietsinvesteringen. Van de 354 miljoen euro is er 329 miljoen euro vastgelegd. Daarbij komt nog 150 miljoen euro via Binnenlands Bestuur. In totaal gaat het over bijna 480 miljoen euro die in een jaar wordt besteed aan fietsinfrastructuur. Dat is een positieve zaak.

Martine Fournier beaamt dat er heel veel geïnvesteerd wordt in fietsinfrastructuur en verkeersveiligheid. De cd&v-fractie sluit zich aan bij deze woorden van lof. Ze vraagt om iedere dag opnieuw verder te werken aan de verkeersveiligheid.

Minister *Lydia Peeters* merkt op dat de 150 miljoen euro voor het Kopenhagenfonds moeten vastgelegd worden in 2021 en 2022. Er werd dus in 2021 329 miljoen euro effectief vastgelegd. Voor 2022 mikt de minister op de vastlegging van ruim 300 miljoen euro in concrete projecten. Ze wijst erop dat er hierover ook vragen worden

gesteld aan minister Bart Somers in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2021-22, nr. 3845 en 3926).

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de rekeningen van de rechtspersonen onder het gezag van de Vlaamse Regering voor het begrotingsjaar 2021, bevoegdheid Mobiliteit en Openbare Werken van minister Lydia Peeters, wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen bij 3 onthoudingen.

Martine FOURNIER,
waarnemend voorzitter

Rita MOORS
Carmen RYHEUL,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
BBT	beleids- en begrotingstoelichting
GIP	geïntegreerd investeringsprogramma
Lantis	Leefbaar Antwerpen door Innovatie en Samenwerken
MIA	Mobiliteit Innovatief Aanpakken
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)